

Reactienota zienswijzen bestemmingsplan Exploratieboring Midwoud

Inleiding

Op 24 november 2011 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Medemblik ingevolge artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening bekend gemaakt dat het ontwerpbestemmingsplan "Exploratieboring Midwoud" met ingang van 25 november 2011 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage ligt.

Het ontwerpbestemmingsplan omvat een exploratieboring naar aardgas, uit te voeren ter plaatse van een kavel gelegen aan de Pukweg ten oosten van Midwoud. Geologische studies naar de bodemopbouw hebben namelijk aangetoond dat in de bodem ter plaatse een aardgasveld aanwezig zou kunnen zijn. Om deze verwachting te kunnen bevestigen, dient een proefboring (exploratieboring) uitgevoerd te worden.

Het verrichten van de exploratieboring op voornoemde locatie is bij recht niet mogelijk in het tot nu toe geldende bestemmingsplan, waarin de locatie een agrarische bestemming heeft.

Gedurende de termijn van terinzagelegging heeft een ieder omtrent het ontwerpbestemmingsplan schriftelijk of mondeling een zienswijze kenbaar kunnen maken.

In deze periode zijn zienswijzen ontvangen van¹:

1. Meer dan 300 identieke zienswijzen. Deze zienswijzen worden in het vervolg aangeduid als "Algemene zienswijzen". Deze zienswijzen zijn door ongeveer 450 mensen getekend. Een aantal van deze brieven is buiten de termijn van ter inzage ontvangen. Deze zijn gearcheerd onder nummer PI-12-18225, 18224, 18223, 18430, 18442, 18303, 18300, 18302, 18241, 18236, 18237, 18299, 18234, 18233 en 8428. Formeel worden deze buiten behandeling gelaten. Omdat ze inhoudelijk identiek zijn aan de brieven die wel binnen de termijn zijn ontvangen, wordt hun zienswijzen materieel wel van een reactie voorzien.
2. Inspreker 1, brief gearcheerd onder PI-12-17846;
3. Inspreker 2, brief gearcheerd onder nummer PI-12-17725;
4. Inspreker 3, brief gearcheerd onder nummer PI-11-16362;
5. Inspreker 4, Milieudefensie

Daarnaast zijn reacties ontvangen van:

- Provincie Noord-Holland;
- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord;
- De Milieudienst West-Friesland.

De Provincie Noord-Holland heeft laten weten dat het ontwerpbestemmingsplan geen aanleiding geeft tot het indienen van een zienswijze, aangezien gedeputeerde staten voor dit plan ontheffing hebben verleend. Dat de ontheffing is verleend zal tekstueel nog in het bestemmingsplan worden opgenomen.

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft kenbaar gemaakt dat zij in een eerder stadium in de gelegenheid is geweest advies uit te brengen en dat van het adviesrecht nu geen gebruik wordt gemaakt.

¹ In verband met de Wet Bescherming Persoonsgegevens zijn de NAW gegevens (Naam, Adres, Woonplaats) van sprekers in deze Nota geanonimiseerd.

De Milieudienst Westfriesland heeft op verzoek de milieuaspecten van het ontwerpbestemmingsplan beoordeeld. Zij constateert dat de opgenomen tekst betreffende milieuzonering, geluid, bodem, waterkwaliteit, aanleg locatie, licht, lucht en veiligheid akkoord is. De milieudienst geeft in overweging mee om nog eens na te gaan of het raadzaam/zinvol is om een uitgebreidere akoestische onderbouwing op te nemen. Hierover heeft contact plaatsgevonden met de Milieudienst en voor een weergave van de reactie wordt verwezen naar de gemeentelijke reactie onder punt 3) van zienswijze 1.

De Milieudienst wijst er daarnaast op dat voor het ter plaatse toepassen van grond een melding noodzakelijk is bij het landelijk meldpunt bodemkwaliteit. De aanvrager is hiervan in kennis gesteld.

Onderstaand is een korte samenvatting weergegeven van de ingekomen zienswijzen met daarop een reactie van de gemeente.

Ad 1. Algemene zienswijzen

1) Ontbreken van nut en noodzaak gasboring/gaswinning Midwoud

In de zienswijzen wordt aangegeven dat er nog voldoende aardgas aanwezig is. De huidige, in Nederland producerende gasvelden leveren nog circa voor een periode van 80 jaar energie. Daarnaast wordt al enkele decennia aardgas vanuit Rusland geïmporteerd. De verwachting is dat in de toekomst ook import van aardgas uit andere delen van de wereld zal plaatsvinden gelet op de ontwikkeling van diverse pijpleidingprojecten.

Reactie: *Optimale benutting van zowel fossiele als duurzame energiebronnen is van essentieel belang voor Nederland in verband met het belang van voorzieningszekerheid en voor de transitie naar een duurzame energiehuishouding. Hierin speelt leveringszekerheid van energie (gas, elektriciteit) een cruciale rol. Eén van de maatregelen die de overheid heeft getroffen is het invoeren van het 'kleine-velden beleid' (zie ook paragraaf 3.1 van de toelichting). Met dit beleid stimuleert de overheid de productie uit kleinere, verspreid liggende gasvelden op het vaste land en op de Noordzee. Dit beleid is gericht op het beschermen van het Groningerveld, dat zeer belangrijk is bij de opvang van verschillen in vraag en aanbod van aardgas. De komende decennia groeit de vraag naar gas en elektriciteit nog gestaag. Het opvangen van deze groei en het handhaven van de leveringszekerheid vraagt onder andere om uitbreiding van de productiecapaciteit van aardgas. Het uitvoeren van een exploratieboring naar het vermoede gasveld nabij Midwoud en een eventuele gasproductie zijn daarom van algemeen belang en passen binnen het overheidsbeleid.*

2) Aantasting van het landschap

In het ontwerpbestemmingsplan wordt in paragraaf 4.5 een doorkijk gegeven naar een mogelijke toekomstige gaswinning. Hierbij is ter illustratie een foto van een winningslocatie opgenomen. De locatie zal vanuit de gehele omgeving te zien zijn en zal van invloed zijn op de recreatie en woongenot van de mensen uit de omgeving.

De oprichting van de locatie past niet in het beleid voor de regio West-Friesland, deze zet in op de ontwikkeling van recreatie. Met de verkregen Europese subsidie is de uitbreiding van het Egboetswater gerealiseerd. De uitbreiding heeft onder meer als doelstelling de extensieve recreatie in het gebied te bevorderen en de gebruikswaarde van groen en water te verbeteren. Het uitvoeren van een proefboring naar aardgas en de mogelijke gaswinning kan van invloed zijn op de instandhoudingsverplichting en dus de subsidie.

Reactie: *Het voorliggende bestemmingsplan heeft tot doel een exploratieboring naar aardgas mogelijk te maken. Tijdens het uitvoeren van de opsporingsboring zal er tijdelijk een boorinstallatie in bedrijf zijn en zal er tijdelijk sprake kunnen zijn van aantasting van het woon- en recreatiegenot. Gezien het kortstondige karakter hiervan zal er geen sprake zijn van een langdurige onaanvaardbare aantasting. Indien de exploratieboring uitwijst dat er economisch winbaar aardgas aanwezig is,*

zal met behulp van toepassing van artikel 3.5.2 (wijzigingsbevoegdheid) van de planregels een nadere uitwerking worden gegeven van de wijze waarop de locatie wordt ontwikkeld tot een productielocatie (locatie voor gaswinning). Een landschappelijke inpassing van de locatie maakt deel uit van deze uitwerking. Door de locatie landschappelijk in te passen wordt de "zichtbaarheid" van de locatie geminimaliseerd. Door de aanvrager zal in overleg met de gemeente een inpassingsplan worden opgesteld.

In paragraaf 4.5 van de toelichting op het (ontwerp)bestemmingsplan is een doorkijk gegeven van de productie. Deze doorkijk geeft weer hoe een productielocatie er uit kan zien vanuit de lucht en geeft hiermee een indruk van de te verwachten gebouwen en installaties ten tijde van de eventuele productiefase. Door landschappelijke inpassing zal de beleving van de productielocatie op maaiveldhoogte tot een minimum beperkt worden en kan daarmee afwijken van de beleving die nu zichtbaar gevoeld wordt op basis van deze luchtfoto.

Het provinciale ruimtelijke beleid omtrent de regio West-Friesland is ondermeer verwoord in de "Structuurvisie Noord-Holland 2040". De provincie streeft daarin naar het plaatsen van de ruimtelijke functies op de juiste plek, waarbij rekening wordt gehouden met verschillende (ruimtelijke) factoren. Bij het verlenen van ontheffing voor de beoogde proefboring is met deze factoren rekening gehouden door gedeputeerde staten.

Het bestemmingsplan voor de opsporingsboring strekt zich niet uit over het gebied waarin het Egboetswater bestemd is. De locatie ligt op circa 200 meter afstand van het Egboetswater. De beïnvloeding van het Egboetswater door de opsporingsboring - en daarmee een negatief effect op de instandhoudingsverplichting - is geen sprake. In de toelichting en de gehouden ecoscan is dit nader uiteengezet.

De verkregen subsidie voor de uitbreiding van het Egboetswater komt hierdoor dan ook niet in gevaar.

3) Geluidsoverlast

De in de Mijnbouwwet (2003) beschreven geluidsvoorschriften worden niet nageleefd. Er is in het ontwerpbestemmingsplan sprake van een geluidsonderzoek dat onjuist is uitgevoerd en een onjuiste en onvolledige situatie van de geluidsoverlast geeft.

Tevens wordt in het ontwerpbestemmingsplan ten onrechte aangenomen dat de maatgevende factor voor de afstand van de locatie tot de bebouwing geluid is. Andere factoren, zoals veiligheid, zijn niet in dit onderzoek meegenomen. Aanvullend onderzoek is geïndiceerd, zeker omdat, bij voldoende winbaar gas, de locatie zal worden ingericht als gaswinninglocatie en op korte afstand van de locatie woningen gelegen zijn.

Reactie: In de toelichting op het (ontwerp)bestemmingsplan is in paragraaf 5.1 in het kader van milieuzonering een beschouwing opgenomen aangaande de richtafstanden die vermeld staan in de publicatie "Bedrijven en milieuzonering" (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 2009). Deze publicatie wordt landelijk gehanteerd bij ruimtelijke ontwikkelingen teneinde te voorzien in het voorkomen van voorzienbare hinder door milieubelastende activiteiten, door bij de beoogde ontwikkeling voldoende afstand in acht te nemen tussen milieubelastende activiteiten en gevoelige functies (zoals woningen).

Uit deze publicatie blijkt, dat het verrichten van een exploratieboring niet expliciet als activiteit genoemd is in de richtafstandenlijsten voor milieubelastende activiteiten. Wel zijn richtafstanden gegeven voor aardgaswinning als geheel. Maatgevend hierin is de afstand voor geluid. Bij het ontbreken van richtafstanden voor het verrichten van een exploratieboring hebben wij in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling met het doel deze exploratieboring mogelijk te maken, het "Besluit algemene regels milieu mijnbouw" (BARM) in ogenschouw genomen. Dit Besluit is opgesteld op grond van de Mijnbouwwet en is van toepassing op het doen van de opsporingsboring te Midwoud.

In het BARMM is bepaald dat het uitvoeren van een akoestisch onderzoek niet noodzakelijk is indien binnen een straal van 300 meter vanaf het hart van de booropstelling geen geluidgevoelige gebouwen aanwezig zijn.

Binnen een straal van 300 meter vanaf het hart van de geplande booropstelling op de locatie te Midwoud, bevinden zich geen geluidgevoelige gebouwen. Dit is een van de bepalende factoren geweest bij de locatiekeuze van onderhavige locatie. In het BARMM worden eisen gesteld aan de geluidsemissie tijdens de boorfase. Het BARMM schrijft voor dat in de nachturen het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau voor geluid maximaal 50 dB(A) mag bedragen op 300 meter afstand vanaf het hart van de toren. Dat is inclusief transportbewegingen, laden, lossen en pipehandling. Daarnaast geldt de eis dat piekgeluiden in de nachturen maximaal 60 dB(A) mogen zijn op 300 meter vanaf het hart van de toren. Laden, lossen, transportbewegingen en pipehandling zijn uitgesloten van die eis voor piekgeluiden. De normen voor de nacht zijn maatgevend, omdat de activiteiten waarvoor de eis van het piekgeluid geldt overdag en 's avonds hoger zijn. Door aan deze normen te voldoen wordt tevens voldaan aan de normen die gelden overdag en in de avonduren. Om te voldoen aan de eis voor het langtijdgemiddelde (deze eis geldt voor alle activiteiten tijdens het uitvoeren van de proefboring), dienen alle piekgeluiden (dus ook de piekgeluiden die uitgesloten zijn van de specifieke eis ten aanzien van piekgeluiden) beperkt te blijven. Op de naleving van voorschriften uit het BARMM wordt toegezien door het daartoe bevoegde gezag, zijnde de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Handhaving zal daadwerkelijk plaatsvinden door Staatstoezicht op de Mijnen.

De geluidseisen die in het BARMM zijn opgenomen, zijn opgesteld op basis van akoestische metingen aan diverse boortorens. Het BARMM kan worden beschouwd als de set milieuvoorschriften voor de bedoelde categorieën van activiteiten, waar bij toepassing van de best beschikbare technieken (BBT) aan kan worden voldaan. Iedere boortoren die in Nederland gebruikt wordt voor het uitvoeren van een boring waarop het BARMM van toepassing is, moet voldoen aan de eisen die in het BARMM zijn gesteld.

De boortorens die in Nederland worden ingezet, dienen goedgekeurd te zijn door het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Een boorinstallatie die niet kan voldoen aan de beperking c.q. normen vanuit het BARMM wordt in Nederland niet toegelaten.

Op grond van jurisprudentie dient de gemeenteraad in het kader van het bestemmingsplan te onderzoeken of het voldoende aannemelijk is dat de aanvrager straks aan de geluidsvoorschriften kan voldoen. (Zie o.a. Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 31 augustus 2005, zaaknummer 200500328/1).

Afgaande op de afstand tot de dichtstbijzijnde woningen in relatie tot de te gebruiken installatie is voldoende aannemelijk dat de aanvrager straks kan voldoen aan de voorschriften aan de milieuwetgeving. Daarmee is het bestemmingsplan ook op dit punt ruimtelijk aanvaardbaar.

Gelet op artikel 3.5.2. van de planregels (wijzigingsbevoegdheid) hebben wij in de toelichting op het (ontwerp)bestemmingsplan op pagina 15 (hoofdstuk 5.1) uit het oogpunt van milieuzonering nadere aandacht besteed aan de richtafstanden die vermeld staan in de publicatie "Bedrijven en milieuzonering" (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 2009) die gelden aardgaswinning als geheel. In deze publicatie valt een aardgaswinningslocatie inclusief gasbehandelingsinstallatie (< 10.000.000 Nm³/d) onder categorie 5.1. Voor deze categorie geldt een richtafstand van 500 meter ten opzichte van gevoelige functies. De maatgevende factor bij deze afstand is geluid. De gasbehandeling die op onderhavige locatie plaats zal gaan

vinden in een eventuele winningsfase beperkt zich tot het scheiden van condensaat van het gas. Dit houdt in dat de daadwerkelijke gasbehandeling (het geschikt maken voor levering aan het aardgasdistributienet) plaatsvindt bij de gasbehandelingsinstallatie in Middenmeer, waarnaar het gas getransporteerd zal worden. In dit licht wordt de aangegeven richtafstand van 500 meter beschouwd als een richtafstand die voor de 'grotere' locaties (met gasbehandelingsinstallatie) geldt.

Voordat overgegaan kan worden tot winning van het aardgas dient een wijzigingsplan te worden opgesteld, waarin een nadere uitwerking gegeven zal worden van de wijze waarop de locatie ontwikkeld wordt tot een productielocatie. Tevens zal een Omgevingsvergunning afgegeven moeten worden door de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Bij de aanvraag van deze vergunning dient een akoestisch onderzoek te worden overlegd met toetsing aan de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening en een kwantitatieve risico analyse (QRA), waarin de gevolgen voor de externe veiligheid als gevolg van de productie-activiteiten worden aangegeven.

Bij opsporing van aardgas in een gevoelig gebied (zoals een Natura 2000-gebied) dient op grond van het Besluit Milieu-Effect Rapportage een milieu-effect rapportage te worden opgesteld. De locatie aan de Pukweg waarop de opsporingsboring zal worden uitgevoerd is niet gelegen in een gevoelig gebied als bedoeld in het Besluit Milieu-Effect Rapportage.

De locatie ligt wel in de nabijheid van het Egboetswater. Het Egboetswater is aangewezen als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur. Anders dan een Natura 2000-gebied kent een EHS volgens de wet géén externe werking; de ligging van de locatie in de nabijheid van de EHS is derhalve geen aanleiding tot het opstellen van een milieu-effect rapportage. Wel is in het kader van een goede ruimtelijke onderbouwing in een ecoscan gekeken naar het effect van de activiteit op dit gebied (Zie reactie onder 6).

Ten aanzien van het aspect 'veiligheid' tijdens de boorfase is een 'kwantitatieve risico analyse' (QRA) uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn weergegeven in de toelichting en het bijbehorende onderzoek is opgenomen in bijlage 8. Hieruit blijkt dat uit het oogpunt van externe veiligheid geen belemmeringen zijn om deze ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken. De Milieudienst is ook akkoord met deze risicoanalyse.

4) Verkeersveiligheid

In het ontwerpbestemmingsplan is onvoldoende beschreven welke verkeersmaatregelen worden getroffen en hoe deze worden gehandhaafd. In de nota 'Inspraak en overleg' (bijlage 11 bij het bestemmingsplan) is aangegeven dat een transportplan wordt opgesteld. Door het ontbreken van inzicht in het transportplan zijn de eerder genoemde bezwaarpunten niet weggenomen. De belangrijkste bezwaarpunten zijn:

- a. verkeershinder door de toename aan vrachtverkeer voor de inwoners van de omliggende dorpen.
- b. garantie van veiligheid van vooral fietsende kinderen op de route en het punt waarop de vrachtwagens vanaf de Heemraad Witweg het fietspad kruisen en de Pukweg opdraaien.
- c. toegankelijkheid van de Pukweg ten tijde van de werkzaamheden.

Reactie: *De voorgenomen transportroute voor vrachtverkeer ten behoeve van de aanleg van de locatie en de aan- en afvoer van de boortoren loopt via de N302-Noorderboekert-Tuinstraat/Heemraad Witweg-Pukweg. Ten allen tijde zal de Pukweg tijdens de aanleg van de boorlocatie en tijdens de uitvoering van de boring toegankelijk zijn. De aanvrager heeft inmiddels met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (wegbeheerder Pukweg) overeenstemming bereikt voor de realisatie van "langshaventjes" oftewel passeerstroken langs de Pukweg.*

Daarnaast heeft de aanvrager aangegeven dat voorkomen zal worden dat er op de Pukweg meer dan één vrachtwagen rijdt. De vrachtwagens worden ten tijde van op- en afbouw van de boorinstallatie (de periodes met de meeste verkeers-bewegingen) namelijk op afroep naar de locatie geroepen.

De definitieve route zal worden afgestemd met zowel de gemeente Medemblik als met de dorpsraden Midwoud/Oostwoud en Hauwert. Hieraan voorafgaand zal door een schouw een inventarisatie plaatsvinden van mogelijk geschikte aan- en afvoerroutes.

Vervolgens zal de aanvrager een transportplan / verkeersveiligheidsplan opstellen waarin de transportroutes zijn aangegeven en waarin afspraken gemaakt zijn over schade en veiligheid. Hierbij valt te denken aan:

- de inzet van verkeersregelaars op de plaatsen waar fietspaden worden gekruist;*
- maximale snelheid op de Pukweg van 15 km/uur;*
- de aanleg van tijdelijke passeerstroken;*
- etc.*

Daarmee zal de aanvrager naar de mening van de gemeente voldoende maatregelen nemen om het bestemmingsplan ook op punt van de verkeersveiligheid uitvoerbaar te achten.

5) Keuze locatie

Tijdens de informatieavond werd aangegeven dat meerdere locaties zijn onderzocht op geschiktheid voor het uitvoeren van een exploratieboring naar het vermoede gasvoorkomen in de ondergrond nabij Midwoud.

In de nota 'Inspraak en overleg' (bijlage 11 bij het bestemmingsplan) is aangegeven dat het beoogde plangebied, de locatie nabij het Egboetswater, als enige voldoet aan de criteria die Vermilion hanteert bij de keuze van een boorlocatie. Deze keuze wordt in het ontwerpbestemmingsplan onvoldoende onderbouwd.

Reactie: *Tijdens de genoemde informatieavond waarop een presentatie door Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V. is gegeven, is een uitleg gegeven op welke wijze men gekomen is tot de keuze voor de locatie aan de Pukweg. Hierbij is aangegeven dat de keuze voor een geschikte opsporingslocatie afhankelijk is van meerdere factoren. In het bijzonder spelen de afstand tot woonbebouwing, ligging buiten natuurgebied en ligging aan / nabij openbare weg hierbij een rol. Daarnaast spelen ook bedrijfstechnische aspecten en boringstechnische aspecten een rol waarbij in het onderhavige geval meespeelt dat het beoogde gasveld om boortechnische redenen vanuit oostelijke richting aangeboord dient te worden. In z'n algemeenheid hanteert Vermilion daarnaast de eis dat de locatie op maximaal 1500 meter vanaf het aan te boren punt gelegen is, omdat dit nog met een lichte toren te boren is. Voor locaties die op grotere afstand gelegen zouden zijn is een hele zware toren nodig met diverse exceptionele transporten, veel meer transporten, een grotere aan te leggen locatie etc. Kortom: meer overlast en ruimtebeslag. Van alle bestudeerde en destijds gepresenteerde alternatieven, voldoet alleen onderhavige locatie volgens Vermilion aan alle criteria. De andere opties die tijdens de informatieavond gepresenteerd zijn liggen te dicht op de bestaande en mogelijk toekomstige woonbebouwing of komen om andere redenen (waaronder boortechnische) niet voor een locatie als proefboring in aanmerking.*

6) Onduidelijkheid en onvoldoende onderzoek naar effecten wijziging bestemmingsplan op flora en fauna

De boring vindt plaats in een omgeving waar mogelijk beschermde soorten kunnen voorkomen (Groene glazenmaker en Meervleermuis). De aanbevelingen uit de ecoscan (bijlage 7 van het ontwerpbestemmingsplan) kunnen niet allemaal opgevolgd worden doordat de boring een continu proces is. Dit maakt het nodig om middels een aanvullend onderzoek (MER) de mate van verstoring in beeld te brengen.

In de ecoscan is aangegeven dat indien alle aanbevelingen niet kunnen worden opgevolgd dat een aanvullend onderzoek nodig is. De resultaten van het aanvullend onderzoek zijn niet opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan. Daarnaast ontbreekt in het ontwerpbestemmingsplan de beschrijving van het gefaseerd uitvoeren en van de werkzaamheden met de hierbij te verwachten effecten.

Reactie: *Uit de ecoscan volgt dat de er geen negatieve effecten zijn te verwachten op de beschermde flora ter plaatse van het plangebied. Met betrekking tot de fauna zijn met name de aanwezigheid van vogels en vleermuizen van belang. De overig onderzochte soorten fauna worden met deze ingreep niet verstoord. De voorgenomen ontwikkeling heeft ook geen invloed op de Groene glazenmaker (zie ecoscan, paragraaf 4.3.8). Voor de vogels is voornamelijk het aspect 'geluid' bepalend voor de mate van verstoring. Zoals aangegeven zullen de werkzaamheden in lijn met de aanbevelingen uit de ecoscan plaats vinden buiten het broedseizoen, waardoor verstoring van broedvogels niet aan de orde is. Vogels kunnen hinder ondervinden door de aanwezigheid van lichtbronnen. Dichtheden van broedvogels zijn lager nabij kunstmatige lichtbronnen maar hiervan zijn geen eenduidige ingreep- effectrelaties bekend. Tijdens de voorbereidende activiteiten zal de verlichting niet in belangrijke mate toenemen. Tijdens het boren inclusief aan- en afvoer, 'schoon' produceren en testen zal er wel sprake zijn van extra verlichting gedurende maximaal 6 weken. Daarom vindt de boring buiten het broedseizoen plaats. Er treden dan geen negatieve effecten op broedvogels op. Gelet op de tijdelijkheid en het eenmalige karakter van de boring zijn op de vogels geen significante effecten te verwachten. Vleermuizen zijn met name gevoelig voor 'licht'. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De meervleermuis is gevoelig voor licht. Onderzoek toont aan de meervleermuizen, vooral op vliegroutes, verlichting mijden. Tijdens de voorbereidende activiteiten zal de verlichting niet in belangrijke mate toenemen. Overeenkomstig de aanbevelingen uit de ecoscan zal aanleg van de locatie plaatsvinden buiten schemer of donker. Daarnaast zullen transportbewegingen van en naar de locatie tijdens de opsporingsboring plaatsvinden tussen 7:00u en 19:00u. Het uitvoeren van de boring is een continu proces wat effect zal hebben op de foeragering van vleermuizen. Bij een onderzoek naar het effect van licht op meervleermuizen in 2008² werd het aantal passerende vleermuizen, het percentage 'vangstbuzzen' (foerageergeluiden) en het vliegpatroon vergeleken tussen donkere controle nachten en experimenteel verlichte nachten. Er was geen duidelijk effect van verlichting op het aantal passerende vleermuizen. Het effect van verlichting tijdens de boring zal bestaan uit minder foerageersucces en langere vliegtijd (door het omkeren alvorens verder te vliegen) gedurende maximaal 6 weken van een deel van het foerageergebied van de soort. Dit betekent dat het iets meer energie zal kosten om voldoende voedsel te verzamelen. Omdat het om een eenmalige en tijdelijke activiteit gaat, is het negatieve effect beperkt. De staat van instandhouding van de soort zal niet negatief beïnvloed worden. Een significant verstorend effect is uitgesloten. Dit betekent dat geen ontheffing nodig is en het bestemmingsplan op dit punt uitvoerbaar is.*

Op basis van voornoemde effectbeschrijvingen is de ecoscan op dit onderdeel aangevuld.

In de ecoscan wordt tot slot nog geadviseerd om de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren. Gefaseerd uitvoeren betekent in ecologie dat je niet alles tegelijk weghaalt en dat je niet op alle plekken in je plangebied tegelijk begint, zodat de

² Dries et al 2008, Experimental evidence of light disturbance along the commuting routes of pond bats

mogelijk aanwezige dieren de kans krijgen weg te trekken naar rustigere gebieden. Bij de aanleg van de locatie wordt hieraan voldaan door van voor naar achteren te werken waarmee de kans wordt geboden voor dieren om weg te trekken. Voor een fasering van alle activiteiten wordt verwezen naar paragraaf 4.1 van de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan. De effecten-/storingsfactoren van deze activiteiten zijn op hoofdlijnen beschreven in de ecoscan (hoofdstuk 4).

Zoals eerder in de nota 'Inspraak en overleg' is beschreven is het plangebied niet gelegen in een gevoelig gebied. Het plangebied ligt wel in de nabijheid van het Egboetswater. Het Egboetswater maakt deel uit van de EHS. Anders dan een Natura2000-gebied heeft een EHS geen externe werking. De ligging van het plangebied in de nabijheid van de EHS is geen aanleiding voor het opstellen van een milieueffectrapport (MER).

7) Luchtemissie tijdens de exploratieboring

In het ontwerpbestemmingsplan moet concreet worden duidelijk gemaakt welke emissies te verwachten zijn en vooral welke effecten deze kunnen hebben op de gezondheid.

Reactie: *Het bestemmingsplan maakt de uitvoering van de exploratieboring mogelijk. Voorschriften ten aanzien van emissies ressorteren in dit geval onder het "Besluit algemene regels milieu mijnbouw" (BARMM).*

In het BARMM worden onder meer eisen gesteld aan luchtemissies. Op de naleving van deze voorschriften wordt toegezien door het daartoe bevoegde gezag, zijnde de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Handhaving zal daadwerkelijk plaatsvinden door Staatstoezicht op de Mijnen. Het BARMM kan worden beschouwd als de set milieuvoorschriften voor deze activiteiten, waar bij toepassing van de best beschikbare technieken (BBT) aan kan worden voldaan.

In hoofdstuk 5.7 van het bestemmingsplan worden de diverse aspecten van lucht(emissies) besproken. De Milieudienst Westfriesland heeft dit onderdeel beoordeeld en akkoord bevonden. De gemeenten gaat er dan ook vanuit dat het aspect 'lucht' de uitvoering van het bestemmingsplan niet in de weg staat.

8) Schade, schadevergoeding en waardevermindering

In het ontwerpbestemmingsplan dient te worden omschreven of en zo ja welke risico's op verzakking en waardevermindering te verwachten zijn. Bewoners van nabijgelegen woningen dienen hierover te worden ingelicht en hiervoor te worden gecompenseerd. Ook dient door Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V. een 0-meting te worden uitgevoerd zodat een causaal verband later is aan te tonen.

Reactie: *Het voorliggende bestemmingsplan heeft als primair doel het mogelijk maken van een opsporingsboring. Bodemdaling en kans op aardschokken zijn niet aan de orde tijdens het uitvoeren van een opsporingsboring.*

Wordt er economisch winbaar gas gevonden, dan gaat Vermilion over tot winning van het aardgas. Voorafgaand aan de winning van aardgas dient een winningsplan te worden opgesteld en goedgekeurd door het daartoe bevoegde ministerie. Dit winningsplan bevat onder andere een prognose van de verwachte bodemdaling. Dit cijfer is een voorspelling van de maximale bodemdaling die zal optreden aan het eind van de levensduur van het veld als gevolg van de productie. De prognose en de hierbij door Vermilion gehanteerde uitgangspunten worden gecontroleerd door het Staatstoezicht op de Mijnen, door TNO en door de TCBB (Technische Commissie Bodem Beweging). Deze prognose kan pas plaatsvinden als de proefboring heeft aangetoond dat er winbaar gas is aangetroffen.

Tijdens de eventuele productiefase (gaswinning) bestaat een kleine kans op bodembeweging. De verwachting is, op basis van het gesteente waarin het gas zich bevindt en de bovenliggende bodemlagen, er een zeer geringe bodemdaling zal optreden en dat een eventuele gaswinning weinig kans op trillingen zal geven. De ervaring leert dat hiervan geen schade aan bebouwing en infrastructuur te verwachten is.

Mocht alsnog schade als gevolg van gaswinning optreden dan is bij wet bepaald dat degene die de schade veroorzaakt, verplicht is die schade te vergoeden. Degene die de schade leidt moet echter aantonen dat hij de schade als gevolg van de activiteiten geleden heeft.

Bodemdaling ontstaat echter in een lange periode en binnen die periode ontstaat er ook bodemdaling door natuurlijke inklinking van de grond. Verder kunnen er allerlei andere gebeurtenissen hebben plaatsgevonden die tot bodemdaling geleid kunnen hebben, zoals peilverlaging, wat het lastig maakt voor de schadeclaimant om de bewijslast te leveren. Daarin is door de Staat voorzien door het instellen van de TCBB (Technische Commissie Bodem Beweging). Degene die van mening is dat hij schade heeft geleden als gevolg van bodemdaling door de aardgasproductie Midwoud dient zich eerst te melden bij Vermilion. Mocht men niet tot overeenstemming komen, dan kan men zich wenden tot de TCBB. De kosten daarvoor bedragen op dit moment € 90,00. De TCBB onderzoekt vervolgens of de schadeclaim terecht is en alle kosten die daaraan verbonden zijn, zijn voor rekening van de Staat.

Waardevermindering woning: wanneer omwonenden van mening zijn dat hun perceel in waarde vermindert, kunnen zij, wanneer het bestemmingsplan onherroepelijk, is een verzoek tot planschadevergoeding indienen. Tussen de gemeente Medemblik en Vermilion is een planschadeovereenkomst afgesloten zodat eventuele planschade op Vermilion verhaald kan worden.

10) Gevaar voor 'Blow-out'

In de reactienota (bijlage 11c van het ontwerpbestemmingsplan) wordt beschreven dat, in geval van een blow-out, de risico's beperkt zullen blijven tot de plangrenzen. Dit is een beschrijving van een blow out die, gezien de definitie van een blow out, bezijden de waarheid ligt.

Reactie: *In bijlage 8 van het bestemmingsplan is een kwantitatieve risico analyse (QRA) opgenomen. Hierin zijn de effecten van een blow out bepaald. Bij een blow out wordt er van uitgegaan dat alle maatregelen falen. Tijdens een opsporingsboring worden de volgende maatregelen getroffen om de een blow out te voorkomen. Op het boorgat worden bovengrondse veiligheidsafsluiters aangebracht die op elk gewenst moment, eventueel van afstand, kunnen worden gesloten. Daarnaast is het boorgat tijdens de boring gevuld met een boorvloeistof. Deze vloeistof dient onder andere om te voorkomen dat formatiegas of vloeistof in het boorgat stromen.*

In de zienswijze wordt gesteld dat het gas zich onder een druk van 600 bar bevindt in een bel in de bodem. Deze bewering is onjuist. Het gas bevindt zich niet in een bel, maar in de poriën van het gesteente onder een druk van 218 bar. De in de zienswijze beschreven situatie heeft zich op 1 december 1965 voorgedaan bij het dorp 't Haantje, nabij Sleen in Drenthe. Het is de eerste en enige blow-out die zich in de geschiedenis van de Nederlandse gaswinning heeft voorgedaan. Het is zeer onwaarschijnlijk dat iets soortgelijks vandaag de dag zal gebeuren. Dit komt omdat de kennis van de ondergrond (geologie) vele malen beter is geworden en daarmee ook de voorspellingen van de te verwachten drukken. Op basis daarvan kan het ontwerp van de boorput aangepast worden. In 1965 stond de gasindustrie in Nederland nog in de kinderschoenen. Inmiddels is Nederland een echt gasland

geworden met een uitgebreide industrie op dat gebied. Regelgeving en supervisie zijn daarin meegegroeid. Er is tegenwoordig sprake van gedetailleerde wet- en regelgeving en een actief systeem van rapportage naar en supervisie door de wetgever.

Voordat een exploratieboring plaats kan vinden dient, conform de vereisten uit de Mijnbouwregeling (artikel 8.2.1) een boorplan te worden opgesteld. In dit plan wordt de bodemopbouw gepresenteerd en wordt ondermeer aangegeven welke maatregelen getroffen worden om een blow out te voorkomen. Dit boorplan dient conform de vereisten uit de Mijnbouwregeling te worden goedgekeurd door Staatstoezicht op de Mijnen, voordat de boring uitgevoerd kan worden. Gezien het gegeven dat zich sinds 1965 bij de vele exploratieboringen die sindsdien zijn uitgevoerd geen blow-outs meer hebben voorgedaan en het belang dat met een boring is gemoeid, zijn wij van mening dat de kans op een blow out de ontwikkeling niet in de weg hoeft te staan.

11) Onduidelijkheid verdere procedure (winningsplan)

Er dient in deze fase van het ontwerpbestemmingsplan een milieueffectrapportage te worden uitgevoerd om duidelijkheid te krijgen over eventuele risico's voor milieu en gezondheid bij een dergelijk ingrijpend en langdurig proces als gaswinning, met verstrekkende gevolgen voor de leefomgeving.

Tevens dient de gemeenteraad (volksvertegenwoordiging) te worden betrokken bij het beoordelen van een gaswinningsplan omdat dit een ingrijpende wijziging betreft van de aard en omvang van de werkzaamheden.

Reactie: *Met onderhavig bestemmingsplan wordt het uitvoeren van een exploratieboring op de locatie mogelijk gemaakt en wordt aan het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid gegeven om - indien de exploratieboring de aanwezigheid van economisch winbaar aardgas aantoon - de bestemming van de locatie te wijzigen in een locatie voor aardgaswinning. Daarbij moet worden voldaan aan de in de wijzigingsbevoegdheid opgenomen wijzigingscriteria. Deze zullen bij het opstellen van het wijzigingsplan in acht moeten worden genomen.*

Voordat echter tot daadwerkelijke aardgaswinning overgegaan kan worden, dienen aanvullende vergunningen te worden verleend, waaronder een Omgevingsvergunning voor de onderdelen bouwen en milieu. Daarnaast dient een winningsplan te worden goedgekeurd.

In deze fase is niet meer de gemeente maar de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie het bevoegd gezag. Zowel voor de Omgevingsvergunning als voor het winningsplan dienen openbare procedures gevolgd te worden, waarbij voor zowel de gemeente als voor particulieren de mogelijkheden voor het indienen van adviezen, zienswijzen en bezwaren aanwezig zijn. Democratische besluitvorming is in deze fase dan ook gewaarborgd.

Of voor de aardgaswinning op de locatie een milieueffectrapportage benodigd is, is niet volledig uit te sluiten, hoewel op dit moment niet voorzien wordt dat dit het geval zal zijn. Een en ander is afhankelijk van de uitkomsten van de exploratieboring, de productiehoeveelheid per tijdseenheid die gerealiseerd zal gaan worden, etc. De bepalingen uit het MER-besluit zijn hierbij leidend. Indien een MER benodigd is voor de aardgaswinning op deze locatie, dan zullen de uitkomsten hiervan uiteraard een beoordelingscriterium zijn bij het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid.

Het voorliggende bestemmingsplan heeft uitsluitend betrekking op de daarbij aangegeven plangrenzen. Een gastransportleiding vanaf de bewuste locatie naar elders zal hoofdzakelijk niet binnen deze plangrenzen kunnen vallen. Mocht deze

worden aangelegd dan zal hiervoor een aparte planologische procedure moeten worden doorlopen.

Afhankelijk van het dan te kiezen tracé en de gewenste pijpleidingdiameter kan voor deze pijpleiding een MER benodigd zijn. Ook hiervoor zijn de bepalingen uit het MER-besluit leidend.

Ad 2. Inspreker 2

Aanvullend op de inspraakreactie die is ingediend naar aanleiding van het voorontwerpbestemmingsplan - welke inspraakreactie als geheel herhaald en ingelast beschouwd dient te worden - wordt opgemerkt dat de plankaart voor een onjuiste beeldvorming zorgt door het weglaten van percelen, waaronder het perceel van cliënt.

Opgemerkt wordt, dat de werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring van foeragerende vleermuizen tijdens de schemer en nacht. Hierdoor is sprake van negatieve effecten op beschermde vleermuissoorten en ten onrechte zijn de mogelijke negatieve gevolgen van licht/verlichting voor vleermuizen niet in het ontwerpbestemmingsplan geborgd.

Uit het ontwerpbestemmingsplan blijkt geenszins dat er voldoende onderzoek is verricht naar de mogelijke gevolgen van de bestemming 'gaswinning'; er is slechts gekeken naar de tijdelijke effecten.

Verwijzend naar de memorie van toelichting van de Mijnbouwwet, wordt gesteld dat er sprake is van een MER beoordelingsplicht.

Refererend naar het advies dat door de Provincie Noord-Holland in april 2011 is uitgebracht wordt gesteld dat bij de beoordeling de negatieve beïnvloeding van de 'Aardkundig waardevolle gebieden' en de 'Ecologische hoofdstructuur' onvoldoende betrokken is.

Refererend naar het advies dat in december 2010 door de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is uitgebracht wordt gesteld dat met deze adviezen voor zover kan worden overzien niets gedaan is.

Reactie: *Voor een reactie op de zienswijzen die reeds als inspraakreactie zijn kenbaar gemaakt en die als geheel herhaald en ingelast beschouwd dienen te worden, wordt verwezen naar bijlage 11 van het (ontwerp)bestemmingsplan.*

Als ondergrond voor het maken van de verbeelding (plankaart) is gebruik gemaakt van de Grootschalige BasisKaart Nederland (GBKN). Hierin staat alleen de locatie en directe omgeving ervan aangegeven. Inspreker doelt wellicht op de topografische kaart met daarop de regionale ligging, welke is gebruikt in de toelichting en bijlage 1 bij de toelichting. Het kan zijn dat recente uitbreiding niet op deze kaart zijn weergegeven, dit betekent echter niet dat hier geen rekening mee zou zijn gehouden in de ruimtelijke onderbouwing en de daarvoor uitgevoerde onderzoeken.

Voor wat betreft de zienswijze omtrent de verstoring van foeragerende vleermuizen verwijzen wij naar onze reactie op de 'Algemene zienswijzen' onder 6.

Het (ontwerp)bestemmingsplan kent een wijzigingsbevoegdheid. Zoals in de zienswijze correct wordt weergegeven, houdt dit onder meer in dat de aanvaardbaarheid van de nieuwe bestemmingen in beginsel als een gegeven kan worden beschouwd indien voldaan wordt aan de bij het plan gestelde wijzigingsvoorwaarden. Deze wijzigingsvoorwaarden zijn vermeld in de planregels onder 3.10.2. Alvorens tot toepassing van de wijzigingsbevoegdheid kan worden overgegaan dient eerst vast te staan dat aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan. Daar waar mogelijk is in de toelichting een doorkijk gemaakt naar een eventuele winningsfase en de effecten daarvan op de omgeving. Deze effecten en mogelijke gevolgen van deze winningsfase kunnen pas geconcretiseerd nadat een proefboring is uitgevoerd en is aangetoond of en hoeveel winbaar gas er zich in de ondergrond bevindt. Vandaar dat in de wijzigingsregels is opgenomen dat geen afbreuk mag worden gedaan aan archeologische, natuurlijke en landschappelijke waarden, gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en de woonsituatie.

Deze wijzigingsregels zullen in acht worden genomen bij het opstellen van het wijzigingsplan voor eventuele winningsfase.

Wat betreft de MER-plicht kan pas aan de hand van de proefboring een inschatting worden gemaakt welke omvang het aangetroffen gasveld en hoeveel gas er per dag gewonnen gaat worden. Dit zal voorafgaand aan het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid duidelijk worden. Bij het opstellen van het wijzigingsplan zal worden gezien of de genoemde dagproductie zal worden overschreden en aldus een milieu-effectrapport noodzakelijk is.

In bijlage 11 van het (ontwerp)bestemmingsplan is vermeld wat de reactie is geweest op ontvangen adviezen van de Provincie Noord-Holland, de Milieudienst Westfriesland en de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Uit de reacties die van deze adviseurs nu ontvangen zijn op het ontwerpbestemmingsplan en de gemeentelijke reactie (zie Ad 6.) wordt duidelijk dat aan deze adviezen in voldoende mate tegemoet is gekomen.

Ad. 3 Inspreker 2

Economisch / financiële belangen prevaleren boven het welzijn van mensen, dieren, planten en de aarde in het algemeen.

Reactie: *Wij zijn van mening dat bij de totstandkoming van het (ontwerp)bestemmingsplan in de toelichting en in de beantwoording van voornoemde zienswijzen in voldoende mate een belangenafweging heeft plaatsgevonden waarbij het welzijn van mensen, flora en fauna en ook economische / financiële belangen een gelijkwaardige plaats hebben gekregen.*

Ad. 4 Inspreker 3

Het betreft een reactie die verzonden is voordat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage werd gelegd. Desondanks is deze reactie binnengekomen binnen de zienswijzentermijn en zal derhalve als zienswijze worden beschouwd.

Tot op heden is geen enkele reactie ontvangen op de inspraakreacties naar aanleiding van het voorontwerpbestemmingsplan. De daarbij beschreven bezwaren en daaraan ten grondslag liggende argumenten zijn onveranderd. Het betreft bezwaren op grond van veiligheid, gevaar voor bodemdaling, aantasting van het landschap, onduidelijkheid over het gebruik van de locatie na gaswinning en onduidelijkheid en onvoldoende onderzoek naar effecten voor flora en fauna.

Reactie: *De reactie op de inspraakreacties op het voorontwerpbestemmingsplan maakt deel uit van het ontwerpbestemmingsplan (bijlage 11). De in de zienswijze genoemde bezwaren zijn daarin - weliswaar in samenvoeging met gelijksoortige zienswijzen van anderen - onderwerp van beschouwing geweest. Verder verwijzen wij ook naar hetgeen hierboven als reactie is gegeven op zienswijzen van anderen (met name de als 'Algemene zienswijzen' aangeduide).*

Ad. 5 Inspreker 4 (Milieudefensie)

Het gebied waarin de locatie is gelegen is een kwetsbaar gebied. Een onderbouwde keuze voor deze locatie ontbreekt in het bestemmingsplan. Er is geen verantwoorde ontsluiting van de Pukweg beschreven in het bestemmingsplan. Alle transportroutes gaan door woonwijken.

Milieudefensie adviseert om alternatieve locaties te onderzoeken en draagt alternatieve locaties aan.

De geluidsoverlast/verkeersbewegingen op de nu gekozen locatie binnen 500 meter van bewoning is te bezwaarlijk.

Reactie: *De Markerwaardweg, zoals door Milieudefensie is genoemd, ligt circa 2 kilometer westelijker dan de nu gekozen locatie. Daarmee zou de afstand tot het aan te boren gasvoorkomens circa 3,5 kilometer worden.*

Vermilion hanteert in beginsel de eis van maximaal 1500 meter vanaf het aan te boren punt, omdat dit met een lichte toren te boren is. Vanaf de door Milieudefensie genoemde locaties zou een hele zware toren nodig zijn, met diverse exceptionele transporten, veel meer transporten, een grotere aan te leggen locatie etc. Kortom meer overlast en ruimtebeslag.

Daarnaast worden door de Milieudefensie genoemde locaties, gelegen aan de Broerdijk, Dijkweg en de Zuiderweg aangedragen. Deze locaties liggen beide ten noorden van het beoogde gasveld. Zoals onder punt 5 al is aangegeven dient om boortechnische redenen het gasveld vanuit oostelijke richting te worden aangeboord. Om deze redenen komen de voorgestelde locaties aan de Broerdijk en aan de Zuiderweg niet in aanmerking als alternatief.